

Delårsrapport januari – juni 2015

Sammanfattning av andra kvartalet 2015

- Nöjd Kund Index¹ uppgick till 84 (83)².
- Ålderskontrollen uppgick till 96 (97) procent.
- Opinionsmätningar visade att 75 (75) procent av medborgarna vill behålla Systembolagets ensamrätt till detaljhandelsförsäljning av sprit, vin och starköl.
- Systembolagets försäljningsvolym uppgick till 123,1 (127,3) miljoner liter.
- Intäkterna ökade till 7 068 (6 959) MSEK.
- Rörelseresultatet uppgick till 37 (128) MSEK, främst kopplat till kostnader för personal och IT-projekt.
- Kvartalets resultat före skatt uppgick till 27 (142) MSEK.

¹ För definitioner hänvisas till sidan 12.

² Siffror inom parentes avser motsvarande period föregående år om inget annat framgår.

Sammanfattning av januari – juni 2015

- Nöjd Kund Index uppgick till 84 (83).
- Ålderskontrollen uppgick till 96 (97) procent.
- Opinionsmätningar visade att 76 (75) procent av medborgarna vill behålla Systembolagets ensamrätt till detaljhandelsförsäljning av sprit, vin och starköl.
- Systembolagets försäljningsvolym uppgick till 221,6 (223,4) miljoner liter.
- Intäkterna ökade till 12 853 (12 384) MSEK.
- Rörelseresultatet uppgick till 6 (129) MSEK, hänförligt till större strategiska satsningar och personal.
- Halvårets resultat före skatt uppgick till 7 (157) MSEK.

Finansiell information

MSEK	apr–jun 2015	apr–jun 2014	jan–jun 2015	jan–jun 2014	helår 2014
Nettoomsättning	7 068	6 959	12 853	12 384	26 431
Rörelseresultat	37	128	6	129	370
Resultat före skatt	27	142	7	157	324
Periodens resultat	21	111	5	122	251
Eget kapital	1 328	1 445	1 328	1 445	1 574
Avkastning på eget kapital %	–	–	8,7	33,8	14,4
Balansomslutning	5 018	4 833	5 018	4 833	5 756
Soliditet %	30,2	32,1	30,2	32,1	30,6
Kassaflöde från den löpande verksamheten	563	793	-484	-441	632
Medelantal anställda	3 411	3 340	3 300	3 228	3 347

VD har ordet

Sommaren ankom sent i år, men vårens festligheter har inte låtit vänta på sig. Högtider och ledighet ger mer tid till umgänge vilket medför att många ökar sin alkoholkonsumtion. Vi vet att alkoholkonsumtion påverkar såväl individ som samhälle. Systembolaget har därför ett angeläget syfte - att minska alkoholskadorna. Vårt samhällsuppdrag är att sälja alkohol med ensamrätt på ett ansvarsfullt sätt och samtidigt ge god service och informera om alkoholens skadeverkningar.

En av våra viktigaste uppgifter är att se till att minderåriga inte kommer över alkohol. Vi genomför omfattande ålderskontroller och vi informerar om vikten av att inte långa till ungdomar. På uppdrag av oss gjordes en undersökning under våren som visade att det främsta sättet för ungdomar att få tag på alkohol är via en annan ung person; ofta ett äldre syskon eller en kompis. En vanlig missuppfattning hos de som langar är att det yngre syskonet annars istället skaffar alkohol från okända. Mot bakgrund av detta genomförde vi under våren en digital informationskampanj om riskerna med langning.

I april presenterade CAN den preliminära statistiken kring alkoholkonsumtionen i Sverige, den så kallade Monitormätningen. Mätningen visade att den totala konsumtionen sjönk under 2014 med ungefär fyra procent från året innan. Den totala nivån ligger nu mellan de nivåer som uppmättes för åren 2012 och 2013. Detta talar för att den minskning i konsumtionen som skett mellan åren 2004 och 2012 nu har planat ut. Systembolagets försäljning minskade något under 2014, men andelen av den totala konsumtionen ökade från 59,6 procent under 2013 till ungefär 61,5 procent. Det är positivt att alkoholkonsumtionen minskar samtidigt som en större andel av det som konsumeras har köpts på Systembolaget vilket innebär att alkoholen sålts på ett ansvarsfullt sätt.

Vi är en av världens största inköpare av vin, öl och sprit och med det följer ett hållbarhetsansvar. Vi genomför därför regelbundet resor till länder som vi ser har de tuffaste utmaningarna i sin produktion. I mars åkte delar av företagsledningen till Argentina. Syftet var att berätta om vårt hållbarhetsarbete. Syftet var också att öka vår kunskap om de problem och utmaningar som finns och hur vi kan stötta utvecklingen i specifikt Argentina - denna gång. Vi träffade såväl representanter från Fairtrade-kooperativ och biodynamiska odlare som stora producenter. Det genomfördes även paneldiskussioner med representanter

från regeringen samt rundabordssamtal om landets utmaningar som producent.

I april erhöll vi, för tredje året i rad, utmärkelsen ServiceScore 2015 när vi återigen utsågs till Sveriges bästa serviceföretag i alla kategorier. Vi vann även utmärkelsen som bästa detaljhandelsföretag, också detta för tredje året i rad. Jag är oerhört stolt och glad över det. Vi ser även att det finns ett fortsatt starkt stöd och förtroende för Systembolaget hos allmänheten. I Medieakademiens Förtroendebarmometer hos svenska företag ligger vi i det absoluta toppskiktet. TNS Sifos månatliga mätningar av Opinionsindex (OPI) visar att stödet för Systembolagets ensamrätt för kvartalet uppgick till 75 procent och för halvåret till hela 76 procent. Nöjd Kund Index (NKI) nådde under kvartalet 84, det bästa utfallet någonsin. Rörelseresultatet för kvartalet uppgick till 37 miljoner kronor, att jämföras med 128 miljoner kronor andra kvartalet 2014, vilket är enligt plan. Vi har lagt stort fokus på IT-projekt och på att utveckla kundmötet i butikerna och till skillnad mot 2014 tas inte gottgörelse för alla pensionskostnader.

Jag tackar alla medarbetare på Systembolaget för det stora engagemang och det goda arbete som görs i hela företaget och i våra 431 butiker i vårt land. Jag och mina medarbetare med mig ser fram emot att fortsatt göra skillnad och verka för ett samhälle där alkohol njuts med omsorg om hälsan så att ingen tar skada.

Magdalena Gerger
Verkställande direktör

Systembolaget i korthet

Målet för den svenska alkoholpolitiken, som beslutas av riksdagen, är att minska den totala konsumtionen av alkohol i samhället. Det är därför Systembolaget finns. De alkoholrelaterade problemen blir mindre om alkoholförsäljningen begränsas genom öppettider och antal försäljningsställen. I Systembolagets uppdrag ingår också att informera om alkoholens risker.

Vi lockar inte kunder att köpa mer än de tänkt. Det är en viktig skillnad jämfört med många andra butikskedjor, vars mål är att öka försäljningen och göra så stor vinst som möjligt.

Vi erbjuder god service och produkter och tjänster som kan hjälpa den som dricker alkohol att njuta på ett mer medvetet sätt. Vi står för något mer än det som finns på våra hyllor. Vi står för en idé – mer medvetna val för individen och gränser för allas bästa.

Som statligt ägt företag ska Systembolaget agera föredömligt inom hållbart företagande och verksamheten ska bedrivas ekonomiskt effektivt.

Systembolaget har 431 butiker och finns i Sveriges samtliga 290 kommuner. Utöver butikerna finns cirka 480 ombud runt om i Sverige där kunderna kan beställa varor för avhämtning. Systembolaget erbjuder på försök även hemleverans till ett antal områden i Sverige.

Medelantalet anställda uppgick i kvartalet till 3 411 (3 340).

Händelser under kvartalet

Under andra kvartalet har Systembolaget:

- genomfört en informationskampanj om langningens konsekvenser
- utsetts till Sveriges bästa serviceföretag i alla kategorier genom utmärkelsen ServiceScore
- på bolagsstämman antagit en ny ägaranvisning vilken definierar Systembolagets uppdrag och uppdragsmål samt ekonomiska mål
- genomfört den årliga alkoholforskningskonferensen

Strategiska nyckeltal

	apr-jun 2015	apr-jun 2014	jan-jun 2015	jan-jun 2014	helår 2014	målnivå 2015
Nöjd Kund Index (NKI)	84	83	84	83	83	83
Ålderskontroll %	96	97	96	97	97	96
Alkoholindex		–		–	65	66
Opinionsindex (OPI) %	75	75	76	75	74	75
Prestationskultur	–	–		–	77	78
Total sjukfrånvaro % ¹	5,0	4,5	5,0	4,5	4,6	4,0
Kvalitetsleverantörsindex	94	93	94	93	94	93
Minskad klimatpåverkan ²	–	–	–	–	–	-1 000 ton CO ₂ e
Avkastning på eget kapital % ³	–	–	8,7	33,8	14,4	8,5–9,5 ⁴
Soliditet %	30,2	32,1	30,2	32,1	30,6	20–30

¹ Utfall avser rullande 12 månader med en månads fördröjning.

² Redovisas från och med 2015 med utgångspunkt från utgångsvärdet 171 090 ton CO₂e.

³ Utfall avser rullande 12 månader.

⁴ Baserad på uppskattad nivå på statsobligationsräntan

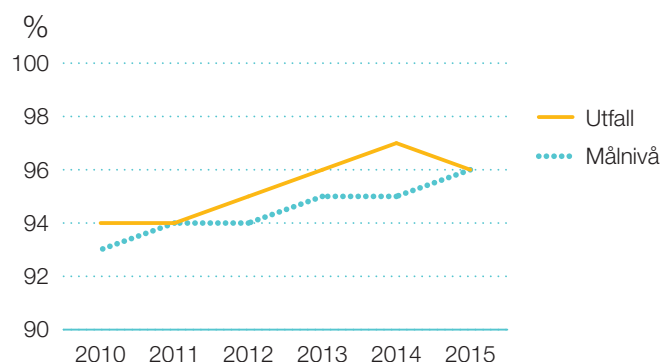
Nöjd Kund Index (NKI)

Systembolagets kundnöjdhet fortsätter att öka även under andra kvartalet 2015, vilket hänger samman med att synen på de tre kvalitetsområdena (personal, samhällsansvar och sortimentet) som har störst påverkan på våra kunders nöjdhet fortsätter att stärkas. Utfallet på 84 var en ökning sedan föregående kvartal och det högst uppmätta resultatet någonsin. Bland annat syns ökning inom områdena personalens proaktivitet och sortimentets kvalitet. NKI mäts och redovisas kvartalsvis, under andra kvartalet besvarade 8 520 (8 079) kunder frågorna.

Ålderskontroll

Under första halvåret genomfördes 2 941 (2 810) ålderskontrollköp (20–24 år) i våra butiker. Legitimation begärdes vid drygt 96 (97) procent av köptillfällena.

Ålderskontroll januari – juni

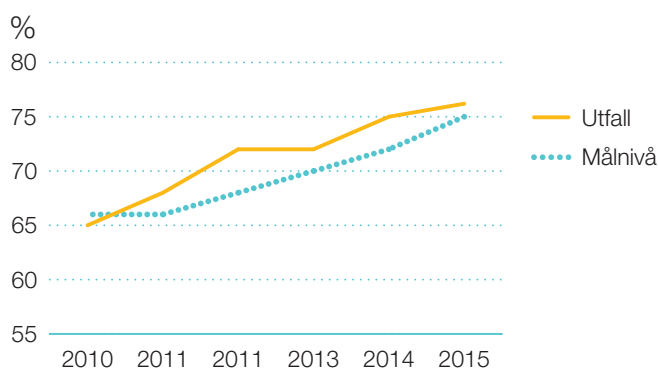
Alkoholindex

Index tas fram en gång per år och utfall för 2015 publiceras i första kvartalet 2016.

Opinionsindex (OPI)

OPI mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolagets ensamrätt till detaljhandelsförsäljning av sprit, vin och starköl. Ackumulerat för första halvåret uppgick index till 76 (75) procent. Stödet för ensamrätten är liksom tidigare starkare bland kvinnor än män.

Opinionsindex januari – juni

Prestationskultur

Nyckeltalet är nytt från 2014 och utfallet för 2015 redovisas helårsvis i fjärde kvartalet.

Total sjukfrånvaro

Total sjukfrånvaro mäts varje månad som ett rullande 12-månadersvärde med en månads eftersläpning och uppgick per den sista juni till 5,0 procent, en försämring med 0,2 procentenheter jämfört med första kvartalet 2015 och med 0,5 procentenheter jämfört med föregående år. Utvecklingen i samhället i övrigt följer samma trend med ökande sjuktal. Under 2015 utgör sjukfrånvaron ett område för särskilda satsningar i samarbete med företagshälsovården för kartläggning av långtidssjukskrivna för att ta fram individuella handlingsplaner.

Kvalitetsleverantörsindex

Kvalitetsleverantörsindex är ett sammanvägt index av ett flertal kvalitetsparametrar, vilka är betydelsefulla för att uppnå kundnytta. Kvalitetsleverantörsindex avser ett rullande 12-månadersvärde och uppgick vid mätningen i juni till drygt 94 (93). Ökningen beror bland annat på förbättrad nivå på leveranstider hos våra leverantörer.

Minskad klimatpåverkan

Ett av Systembolagets hållbarhetsmål är att fram till och med år 2020 ha minskat den klimatpåverkan som Systembolagets verksamhet har med 14 000 ton CO₂-ekvivalenter, utifrån 2014 års utgångsvärde med en klimatpåverkan om

171 090 ton/år. Målet omfattar utsläpp från förpackningar, elförbrukning och interna resor. Utfallet redovisas i fjärde kvartalet.

Avkastning på eget kapital

Avkastningen på eget kapital ska på lång sikt motsvara den genomsnittliga tioåriga statsobligationsräntan med ett tillägg av sju procentenheter, vilket per den sista juni motsvarar 8,0 procent (rullande 12 månader). Målnivån påverkas av ränteutvecklingen och årets nivå fastställs slutligt 2015-12-31.

Avkastningen på eget kapital uppgick vid utgången av andra kvartalet, rullande 12 månader, till 8,7 (33,8) procent. Skillnaden beror främst på lägre bokförda kostnader för pensioner 2014 då Systembolagets pensionsstiftelse var överkonsoliderad och beslut om gottgörelse för året inte fastställts. Dessutom har stora satsningar på IT-projekt initierats under 2015.

Soliditet

Soliditeten ska enligt ägaranvisningen för helåret uppgå till mellan 20 och 30 procent.

Per den sista juni uppgick soliditeten till 30,2 (32,1) procent.

Marknad och försäljning

Systembolagets försäljning är högre mot veckosluten samt under slutet av varje månad. De största försäljningstopparna uppstår inför påsk, midsommar, jul och nyår. Därutöver är försäljningen som högst under sommarmånaderna juni till och med augusti. Kylan och regnet under vår och försommar har medfört en något lägre försäljningsvolym jämfört med föregående år. Diagram och tabeller finns på sidan 5.

Försäljningsvolymen för första halvåret uppgick till 221,6 (223,4) miljoner liter, en minskning med 0,8 procent jämfört med 2014, vilket motsvarar 1,8 miljoner liter.

Intresset för alkoholfritt är fortsatt starkt och försäljningsvolymen ökade med 12,4 procent och uppgick till 1,2 (1,1) miljoner liter. Även försäljningen av sprit ökade under halvåret och uppgick till 8,7 (8,6) miljoner liter, en ökning med 1,8 procent. Försäljningen av vin, starköl samt cider och blanddryck minskade något under perioden och uppgick sammanlagt till 211,6 (213,7) miljoner liter, en minskning med 1,0 procent. Den minskade försäljningen är till stor del hänförlig till den kalla våren och försommaren. Omräknat till ren alkohol minskade den totala försäljningsvolymen med 0,6 procent. Minskningen är framförallt hänförlig till minskad försäljning av vin och starköl under perioden. Antalet kundbesök i butik under perioden uppgick till 56,9 (57,2) miljoner vilket är 0,4 procent lägre än motsvarande period 2014.

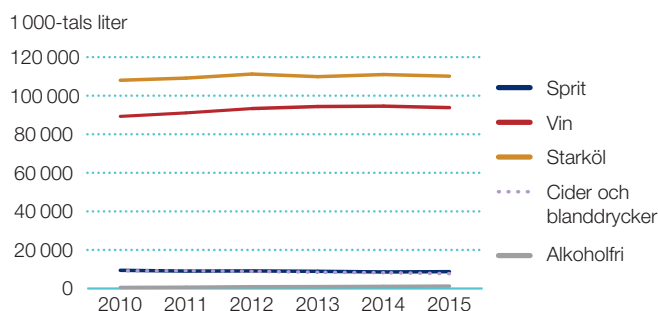
Under andra kvartalet såldes 10,8 (6,5) miljoner liter ekologiska produkter, vilket är en ökning med 67 procent.

Majoriteten av försäljningsvolymen kommer från ekologiska viner medan ekologisk öl ökar mest i procent. Ekologiska produkter utgjorde 8,2 (4,9) procent av den totala försäljningsvolymen. Vi tror att den ekologiska/etiska andelen kommer fortsätta att öka framöver.

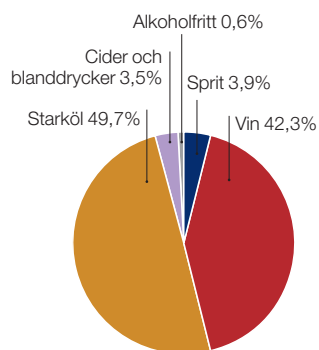
Försäljning drycker i volym

1 000-tals liter	apr–jun 2015	apr–jun 2014	jan–jun 2015	jan–jun 2014	helår 2014
Sprit	4 660	4 668	8 741	8 588	18 342
Vin	50 976	52 535	93 810	94 569	197 721
Starköl	61 826	64 102	110 109	110 955	234 105
Cider och blanddrycker	4 896	5 323	7 716	8 198	17 494
Alkoholfritt	778	718	1 247	1 109	2 761
Summa försäljning drycker	123 136	127 346	221 623	223 419	470 423

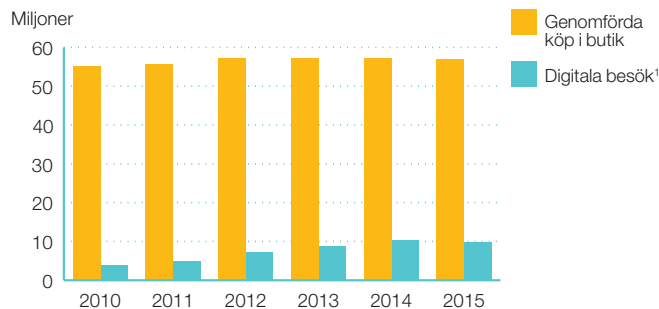
Volym januari – juni

Liter fördelat per varugrupp januari – juni

Kundbesök januari – juni

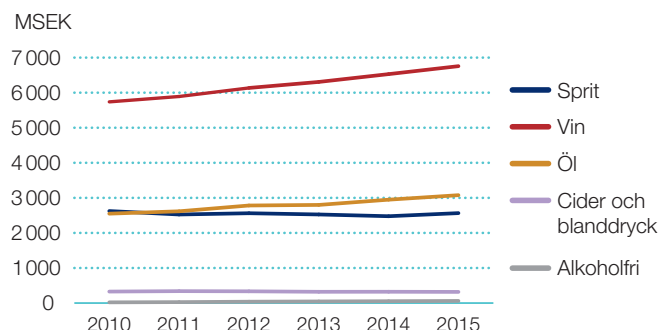
¹ Antal besök på webb och app. Appen lanserades 2012.

Försäljning i MSEK

Intäkter

MSEK	apr–jun 2015	apr–jun 2014	jan–jun 2015	jan–jun 2014	helår 2014
MSEK					
Sprit	1 371	1 350	2 565	2 477	5 335
Vin	3 679	3 618	6 756	6 529	13 879
Starköl	1 737	1 714	3 077	2 948	6 272
Cider och blanddrycker	203	211	318	322	692
Alkoholfritt	38	34	61	53	129
Summa försäljning drycker	7 028	6 927	12 777	12 329	26 307
Övriga varor och tjänster	40	32	76	55	124
Summa intäkter	7 068	6 959	12 853	12 384	26 431

Intäkter januari – juni

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Styrelsen beslutar årligen om företagets styrdokument som utgår från lagar, regler och ägaranvisningen. Under 2014 utfördes en riskbedömning för felaktigheter i den finansiella rapporteringen. De mest väsentliga riskområden som identifierats är varulager, övriga externa försäljnings- och administrationskostnader samt leverantörskulder. Under första kvartalet 2015 genomfördes Systembolagets årliga företagsövergripande riskanalys. Externa samhällsrisiker så som otydlig alkohollagstiftning och den ökande alkoholmarknadsföringen värderades högst. Internrevisionen, som genomförs av ett externt företag, granskar och utvärderar utvalda processer och risker i verksamheten enligt internrevisionsplanen. Styrelsen följer regelbundet upp internrevisorernas arbete.

Ekonomisk utveckling

MSEK	apr-jun 2015	apr-jun 2014	jan-jun 2015	jan-jun 2014	helår 2014
Intäkter/nettoomsättning	7 068	6 959	12 853	12 384	26 431
Rörelseresultat	37	128	6	129	370
Finansnetto	-10	14	1	28	56
Periodens resultat	21	111	5	122	251
Kassaflöde från den löpande verksamheten	563	793	-484	-441	632
Balansomslutning	5 018	4 833	5 018	4 833	5 756

April – juni 2015

Intäkter

Intäkterna under andra kvartalet ökade med 1,6 procent jämfört med föregående år till 7 068 (6 959) MSEK. Det är fortsatt sprit, vin och starköl som står för ökningen i kronor. Tillsammans svarade sprit-, vin- och starkölsförsäljningen för 96,0 procent av intäkterna och 95,4 procent av försäljningsvolymen i liter. Volymmässigt minskar alla kategorier utom alkoholfritt jämfört med samma period 2014. Intäkterna fortsätter att öka mer, relativt sett, än volymen, då kunderna fortsatt köper artiklar i de dyrare segmenten samt att den höjda alkoholskatten medför ökade intäkter.

Rörelseresultat

Kvartalets rörelseresultat uppgick till 37 (128) MSEK. Rörelsemarginalen, exklusive alkoholskatt, uppgick till 0,9 (3,1) procent.

Försäljningskostnaderna ökade till 688 (626) MSEK och administrationskostnaderna ökade till 168 (138) MSEK. Försäljningskostnadernas ökning beror på pågående IT-projekt så som uppgradering av affärs- och kassasystem samt satsningar på den externa webben, samtidigt som kostnaderna för IT-projekt var förhållandevis låga 2014. Kostnaderna för personal är högre, dels till följd av satsningar för att säkerställa ett bra kundmöte, dels beroende på högre kostnader för pensioner. De ökade administrationskostnaderna beror i huvudsak på ökade personalkostnader varav pensionskostnader utgör en stor del. Till skillnad mot 2014 tar vi inte gottgörelse för alla pensionskostnader. Kvartalet belastas också av ytterligare kostnader hänförliga till övergången till nytt pensionssystem.

Finansnetto

Finansnettot uppgick till -10 (14) MSEK varav 7 (11) MSEK avser ränteintäkter, -18 (3) MSEK utgörs av realiserade värdeförändringar och 1 (0) MSEK utgörs av realiserade värdeförändringar.

Resultat efter finansiella poster

Kvartalets resultat efter finansiella poster uppgick till 27 (142) MSEK.

Kassaflöde

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 563 (793) MSEK. Investeringarna uppgick till -72 (-21) MSEK, varav -33 (-27) främst avser ombyggnation av butiker, och -39 (6) avser nettoförändring av finansiella placeringar.

Januari – juni 2015

Intäkter

Intäkterna ökade med 3,8 procent jämfört med föregående år till 12 853 (12 384) MSEK. Liksom i kvartalet är det fortsatt sprit, vin och starköl som står för intäktsökningen. Tillsammans svarade sprit-, vin- och starkölsförsäljningen för 96,5 procent av intäkterna och 96,0 procent av försäljningsvolymen i liter. Procentuellt är det alkoholfria sortimentet det som ökar mest i volym men även sprit ökar något under perioden. Omräknat till ren alkohol har försäljningen i volym per capita (över 20 år) minskat kontinuerligt sedan 2009 och uppgick första halvåret till 2,3 liter. Minskningen mellan första halvåret 2014 och 2015 uppgick till 2,5 procent.

Intäkterna fortsätter att öka mer, relativt sett, än volymen, då kunderna fortsatt köper artiklar i de dyrare segmenten samt att den höjda alkoholskatten medför ökade intäkter.

Rörelseresultat

Rörelseresultat uppgick till 6 (129) MSEK. Rörelsemarginalen, exklusive alkoholskatt, uppgick till 0,1 (1,7) procent.

Försäljningskostnaderna ökade till 1 319 (1 190) MSEK och administrationskostnaderna ökade till 313 (272) MSEK. Liksom för andra kvartalet förklaras även halvårets kostnadsökning, jämfört med 2014, av pågående IT-projekt och ökade personalkostnader för satsningar på ett bra kundmöte samt på pensioner. Till skillnad mot 2014 tar inte Systembolaget gottgörelse för alla pensionskostnader. Under perioden har även engångskostnader hänförliga till övergången till nytt pensionssystem bokförts.

Finansnetto

Finansnettot uppgick till 1 (28) MSEK varav 16 (21) MSEK avser ränteintäkter, -18 (7) MSEK utgörs av orealiserade värdeförändringar och 3 (0) MSEK utgörs av realiserade värdeförändringar.

Resultat efter finansiella poster

Periodens resultat efter finansiella poster uppgick till 7 (157) MSEK.

Kassaflöde

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till -484 (-441) MSEK främst hänförligt till det lägre resultatet samt till högre lagervärde och lägre orealiserade finansiella poster. Investeringarna uppgick till -87 (-121) MSEK, varav -58 (-43) främst avser ombyggnation av butiker, 2 (0) avser försäljning av butiksinventarier och -31 (-249) avser nettoförändring av finansiella placeringar. I 2014 års utfall ingår en utdelning på 171 MSEK från Systembolagets dotterbolag AB K14 Näckströmsgatan som 2013 sålde en fastighet i Jordbro.

Sammanfattning av dotterbolagen

IQ-initiativet AB arbetar för en smartare syn på alkohol genom att etablera måttfullhet som en betydande värdering i samhället. IQ-initiativet informerar, inspirerar, utmanar och är en plattform för goda exempel på alkoholförebyggande verksamhet. IQ-initiativet finansieras av Systembolaget med en budget på 35 (30) MSEK. Resultat före skatt för första halvåret uppgick till -2,2 (1,9) MSEK.

AB K14 Näckströmsgatan förvaltar Systembolagets rörelsefastigheter. Halvårets resultat före skatt uppgick till 10,7 (10,7) MSEK, främst hänförligt till koncerninterna hyresintäkter.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Inget väsentligt finns att rapportera.

Styrelsen och verkställande direktören försäkras härmed att halvårsrapporten ger en rättvisande översikt av Systembolagets verksamhet, ställning och resultat samt att den beskriver de väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som Systembolaget står inför.

Stockholm den 14 augusti 2015
Systembolaget AB

Kenneth Bengtsson
Ordförande

Thord Andersson
Ordinarie ledamot

Viveca Bergstedt Sten
Ordinarie ledamot

Pia Fagerström
Ordinarie ledamot

Crister Fritzson
Ordinarie ledamot

Carl B Hamilton
Ordinarie ledamot

Håkan Leifman
Ordinarie ledamot

Mona Sahlin
Ordinarie ledamot

Kerstin Wigzell
Ordinarie ledamot

Maria Nilsson
Arbetsstagarrepresentant

Berit Morén
Arbetsstagarrepresentant

Magdalena Gerger
Verkställande direktör

Delårsrapporten har inte varit föremål för revision.

Resultaträkning i sammandrag

MSEK	Not	apr–jun 2015	apr–jun 2014	jan–jun 2015	jan–jun 2014	helår 2014
Nettoomsättning		7 068	6 959	12 853	12 384	26 431
Kostnad för sålda varor		-6 177	-6 069	-11 219	-10 796	-23 049
Bruttoresultat		891	890	1 634	1 588	3 382
Försäljningskostnader	2, 3	-688	-626	-1 319	-1 190	-2 449
Administrationskostnader	2, 3	-168	-138	-313	-272	-569
Övriga rörelseintäkter		2	2	4	3	6
Övriga rörelsekostnader		0	0	0	0	0
Rörelseresultat		37	128	6	129	370
Finansnetto		-10	14	1	28	56
Resultat efter finansiella poster		27	142	7	157	426
Periodiseringsfond		-	-	-	-	-102
Resultat före skatt		27	142	7	157	324
Skatt		-6	-31	-2	-35	-73
Periodens resultat		21	111	5	122	251
Resultat per aktie före och efter utspädning, SEK*		58	308	14	339	697
Antal aktier vid periodens slut		360 000	360 000	360 000	360 000	360 000
Genomsnittligt antal aktier under perioden		360 000	360 000	360 000	360 000	360 000

* Systembolaget har inte några konvertibla instrument, optioner eller teckningsoptioner, vilket medför att ingen utspädningseffekt uppstår.

Balansräkning i sammandrag

MSEK	Not	2015-06-30	2014-06-30	2014-12-31
Anläggningstillgångar				
Immateriella tillgångar		7	16	11
Materiella tillgångar		572	656	626
Finansiella tillgångar		1 582	1 731	1 883
Summa anläggningstillgångar		2 161	2 403	2 520
Omsättningstillgångar				
Varulager		1 146	1 099	1 085
Fordringar		222	215	175
Kortfristiga placeringar		550	133	215
Kassa och bank		939	983	1 761
Summa omsättningstillgångar		2 857	2 430	3 236
Summa tillgångar	4	5 018	4 833	5 756
Eget kapital		1 328	1 445	1 574
Obeskattade reserver				
Periodiseringsfond		241	139	241
Summa obeskattade reserver		241	139	241
Avsättningar				
Långfristiga avsättningar		77	85	72
Kortfristiga avsättningar		-	4	4
Summa avsättningar		77	89	76
Skulder				
Långfristiga skulder		87	64	82
Kortfristiga skulder		3 285	3 096	3 783
Summa skulder	4	3 372	3 160	3 865
Summa eget kapital och skulder		5 018	4 833	5 756

Förändring i eget kapital i sammandrag

MSEK	jan-jun 2015	jan-jun 2014	helår 2014
Ingående balans	1574	1610	1610
Periodens resultat	5	122	251
Utdelning	-251	-287	-287
Utgående balans	1328	1445	1574

Kassaflödesanalys i sammandrag

MSEK	apr-jun 2015	apr-jun 2014	jan-jun 2015	jan-jun 2014	helår 2014
Den löpande verksamheten					
Resultat före skatt	27	142	7	157	324
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	76	31	125	91	274
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Förändring av varulager	54	-125	-61	-113	-98
Förändring av fordringar	-60	-67	-15	90	-36
Förändring av skulder	489	830	-500	-457	229
Förändring av fordringar/skulder koncernbolag	1	3	7	-158	32
Kassaflöde från den löpande verksamheten efter förändring av rörelsekapitalet	587	814	-437	-390	725
Betald skatt	-24	-21	-47	-51	-93
Kassaflöde från den löpande verksamheten	563	793	-484	-441	632
Investeringsverksamheten					
Förvärv/försäljning av materiella anläggningstillgångar	-33	-27	-56	-43	-130
Förvärv/försäljning av finansiella tillgångar	-39	6	-31	-249	-457
Utdelning från AB K14 Näckströmsgatan	-	-	-	171	171
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-72	-21	-87	-121	-416
Finansieringsverksamheten					
Utdelning till ägaren	-251	-287	-251	-287	-287
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-251	-287	-251	-287	-287
Periodens kassaflöde	240	485	-822	-849	-71
Likvida medel vid periodens början	699	498	1 761	1 832	1 832
Likvida medel vid periodens slut	939	983	939	983	1 761

Kvartalsöversikt

MSEK	apr-jun 2015	apr-jun 2014	jan-mar 2015	jan-mar 2014
Nettoomsättning	7 068	6 959	5 785	5 425
Bruttoresultat	891	890	743	698
Försäljningskostnader	-688	-626	-631	-564
Administrationskostnader	-168	-138	-145	-134
Rörelseresultat	37	128	-31	1
Kvartalets resultat	21	111	-16	11
Soliditet %	30,2	32,1	36,7	41,3

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Systembolaget AB följer Statens riktlinjer för extern rapportering för företag med statligt ägande. Redovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapportering RFR 2, Redovisning för juridiska personer. RFR 2 innebär att Systembolaget ska tillämpa IFRS och därmed samtliga standarder och uttalanden utgivna av IASB och IFRIC så som de godkänts av EU-kommissionen för tillämpning inom EU. Detta ska göras så långt det är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med IAS 34, Delårsrapportering och Bokföringsnämndens Allmänna Råd om frivillig delårsrapportering (BFNAR 2007:1).

Systembolaget använder sig av samma redovisningsprinciper såsom de har beskrivits i den digitala Ansvarsredovisning 2014 under rubriken Ekonomisk redovisning.

Undantag från IFRS

Pensioner

Företagets pensionsåtaganden har i enlighet med RFR 2 beräknats och redovisats baserat på Tryggandelagen, vilket avviker från IAS 19.

Obeskattade reserver

De belopp som avsatts till obeskattade reserver utgör skattepliktiga temporära skillnader. På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas inte den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till de obeskattade reserverna i företaget.

Not 2 Personalkostnader

Kvartalets totala personalkostnader uppgick till 455 (405) MSEK vilket är en ökning med 55 MSEK. Skillnaden beror på att Systembolaget 2015 väljer att till stor del avstå gottgörelse från Systembolagets pensionsstiftelse för alla pensionskostnader även om överkonsolidering föreligger. Även ökade ökade lönekostnader för att säkerställa ett gott kundmöte i butikerna påverkar periodens utfall.

Not 3 Avskrivningar

MSEK	apr–jun 2015	apr–jun 2014	jan–jun 2015	jan–jun 2014	helår 2014
Byggnader och mark	1	0	1	1	2
Materiella anläggningstillgångar	55	57	111	116	232
Immateriella tillgångar	2	3	4	5	9
Summa avskrivningar	58	60	116	122	243

Not 4 Finansiella instrument

Systembolagets finansiella instrument består av räntebärande värdepapper, kundfordringar, likvida medel och leverantörsskulder. Räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde via resultaträkningen baserat på indata motsvarande nivå 1 enligt IFRS 7. Övriga finansiella tillgångar och skulder har korta löptider. Härav bedöms de verkliga värdena på samtliga finansiella instrument approximativt motsvara bokförda värden.

Nedan beskrivs löptiden för de räntebärande värdepapper som värderas till verkligt värde via resultaträkningen:

Kommande förfall:	30 jun 2015	30 jun 2014	31 dec 2014
MSEK			
– Inom ett år	550	133	215
– Senare än ett år men inom två år	140	727	570
– Senare än två år men inom tre år	402	155	295
– Senare än tre år men inom fyra år	560	474	627
– Senare än fyra år men inom fem år	443	337	356
Summa räntebärande värdepapper	2095	1826	2063

Företaget har inte kvittat några finansiella tillgångar och skulder och har inga avtal som möjliggör kvittning.

Definitioner

Alkoholindex

Alkoholindex är ett samlat mått på människors attityd till alkohol i olika situationer. Alkoholindex skapas från svaren på nio frågor om vad människor tycker är rätt och fel när det gäller alkohol, med betoning på berusning. Frågorna ställs en gång per år till 2 000 personer, 16 år och äldre. Ju högre index, desto mer återhållsam är attityden. Det är Systembolagets dotterbolag IQ-initiativet som redovisar Alkoholindex och datainsamlingen genomförs av ett externt företag, Novus.

Alkoholskatt

Alkoholskatt är en statlig punktskatt. Ändrad alkoholskatt påverkar Systembolagets intäkter parallellt med kostnad för såld vara varför ändrad alkoholskatt inte får någon effekt på bruttoresultatet.

Avkastning på eget kapital

Periodens resultat (rullande 12 månader) i procent av genomsnittligt justerat eget kapital.

Bruttomarginal exklusive alkoholskatt

Bruttoreultatet i procent av intäkterna exklusive alkoholskatt. Mäts och redovisas varje månad.

CAN

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.

Genomsnittligt antal aktier

Genomsnittet av antal aktier i början och i slutet av perioden.

Intäkter/nettoomsättning

Intäkter/nettoomsättning omfattar intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i Systembolagets huvudverksamhet.

Kvalitetsleverantörsindex

Kvalitetsleverantörsindex är ett sammanvägt index av nedanstående kvalitetsparametrar, vilka är betydelsefulla för att uppnå kundnytta.

- Lanseringstillgänglighet
- Produkttillgänglighet
- Leveranstidsuppföljning
- Kvalitetsreklamation
- Förpackningsreklamation
- CSR-miljö
- Lanseringsprovstopp
- Produktkvalitetskontroll

Kvalitetsleverantörsindex mäts kvartalsvis som ett rullande 12-månadersvärde.

Medelantal anställda

Antalet arbetade timmar dividerat med normal årsarbetstid.

Minskad klimatpåverkan

Talet avser minskningen av den klimatpåverkan som Systembolagets verksamhet har. Målet omfattar utsläpp från förpackningar, elförbrukning och interna resor och utgångsvärdet inom dessa områden är 171 090 ton CO₂e år 2014. Minskad klimatpåverkan mäts en gång per år.

Nöjd Kund Index (NKI)

NKI mäter hur nöjd kunden är med Systembolaget. Totalindex är ett medelvärde av de tre frågorna.

- Hur nöjd eller missnöjd är du med Systembolagsbutiken totalt sett?
- Hur väl motsvarar Systembolagsbutiken dina förväntningar?
- Hur pass nära eller långt ifrån ett ideal tycker du att systembolagsbutiken ligger?

Kundernas svar, som anges på en skala från 1 till 10, omräknas till ett tal mellan 10 och 100. Systembolaget anlitar CFI Group för genomförande av undersökningen. Totalt tillfrågas årligen cirka 47 000 slumpmässigt utvalda kunder, fördelade över samtliga butiker. NKI mäts och redovisas en gång per kvartal.

Opinionsindex (OPI)

Opinionsindex mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolaget och monopolet för försäljning av starköl, vin och sprit. Intervjupersonerna får ta ställning till frågan:

- Tycker du att man ska behålla Systembolaget och monopolet på försäljningen av starköl, vin och sprit eller vill du att starköl, vin och sprit ska säljas i andra butiker?

Systembolaget anlitar TNS Sifo för genomförande av undersökningen. Totalt intervjuas 1 500 slumpmässigt utvalda personer i åldern 15–74 år varje månad. Opinionsindex mäts och redovisas varje månad.

Prestationskultur

Prestationskultur mäter i vilken utsträckning medarbetarna upplever att de i sitt arbete har förutsättningar att prestera (vill, vet, kan, får och bör) och individens upplevelse av att få sina basbehov tillgodosedda. Nyckeltalet mäts en gång per år via den gemensamma medarbetarundersökningen.

Resultat per aktie

Periodens resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Rörelsemarginal exklusive alkoholskatt

Rörelseresultatet i procent av intäkterna exklusive alkoholskatt.

Soliditet

Justerat eget kapital i procent av balansomslutningen.

Total sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron mäts utifrån Ekonomistyrningsverkets definition och mäter sjukfrånvarotimmar i relation till alla tillgängliga timmar under samma period. Talet mäts per rullande 12-månadersperiod med en månads eftersläpning.

Utdelning i procent av periodens resultat

Utdelning i procent av resultat efter skatt.

Ålderskontroll

Ålderskontrollen mäter andelen tillfällen då legitimation har begärts i procent av antal kontrollköp. Kontrollköpen genomförs av personer i åldersgruppen 20–24 år. Systembolaget anlitar Better Business för genomförande av köpen. Totalt genomförs under ett år cirka 5 800 kontrollköp i butik samt 600 kontrollköp hos ombud. Ålderskontrollen mäts och redovisas varje månad.

Kontaktinformation

Magdalena Gerger
Verkställande direktör
Telefon 08-503 310 25

Charlotte Hansson
Ekonomidirektör
Telefon 08-503 303 75

Kommande rapporttillfällen

27 oktober 2015 Delårsrapport januari – september 2015
15 februari 2016 Bokslutskommuniké 2015

Systembolaget AB

Organisationsnummer: 556059-9473
Postadress: 103 84 Stockholm
Besöksadress: Kungsträdgårdsgatan 14
Telefon: 08-503 300 00
Fax: 08-503 310 00
Hemsidaadress: www.systembolaget.se